

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 1.3.2011
COM(2011) 83 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Raport privind evaluarea intermediară a programului „Europa pentru cetățeni”
2007-2013**

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Raport privind evaluarea intermediară a programului „Europa pentru cetățeni”
2007-2013**

CUPRINS

1.	INTRODUCERE.....	4
1.1.	Programul.....	4
1.2.	Evaluarea intermediară.....	6
2.	CONSTATĂRI PRINCIPALE ALE EVALUĂRII.....	7
2.1.	Relevanță.....	7
2.2.	Eficiența generală a programului	8
2.3.	Eficacitatea globală a programului, participare și impact.....	8
2.4.	Durabilitatea și difuzarea rezultatelor	9
3.	URMĂRIREA RECOMANDĂRIILOR.....	10
3.1.	Promovarea înțelegerii Uniunii Europene și a sentimentului de apartenență la aceasta	10
3.2.	Îmbunătățirea și adaptarea ulterioară a punerii în aplicare a programului.....	11
3.3.	Obținerea unei participări mai echilibrate.....	12
3.4.	Creșterea impactului politic și mediatic al activităților sprijinite de program.....	12
4.	CONCLUZII.....	13

1. INTRODUCERE

Prezentul document prezintă principalele constatări și recomandări formulate în cadrul evaluării intermediare a programului „Europa pentru cetățeni” 2007-2013, precum și reacțiile și concluziile Comisiei în legătură cu aceste recomandări.

1.1. Programul

Programul de acțiune al UE „Europa pentru cetățeni” destinat promovării cetățeniei europene active a fost stabilit de Parlamentul European și de Consiliu în decembrie 2006¹. Obiectivele generale ale programului sunt următoarele:

- (1) oportunitatea oferită cetățenilor de a interacționa și a participa la construirea unei Europe cât mai apropiate, democratice și deschise spre lume, unită în diversitatea ei culturală și îmbogățită de aceasta, dezvoltând astfel cetățenia Uniunii Europene;
- (2) dezvoltarea unui sentiment al identității europene, bazat pe valorile, istoria și cultura comună;
- (3) promovarea, în rândul cetățenilor, a unui sentiment de apartenență la Uniunea Europeană;
- (4) creșterea toleranței și a înțelegerii reciproce între cetățenii europeni, respectând și promovând diversitatea culturală și lingvistică și contribuind în același timp la dialogul intercultural.

Obiectivele specifice ale programului „Europa pentru cetățeni” sunt următoarele:

- (5) apropierea membrilor comunităților locale de pe întregul teritoriu al Europei pentru a împărtăși și a face schimb de experiențe, opinii și valori, pentru a trage învățăminte din istorie și a contribui la construirea viitorului;
- (6) promovarea acțiunilor, a dezbaterilor și a reflecției în legătură cu cetățenia europeană și democrația, valorile comune, istoria și cultura comună, prin cooperare în cadrul organizațiilor societății civile la nivel european;
- (7) apropierea Europei de cetățenii săi prin promovarea valorilor și a realizărilor Europei, conservând în același timp memoria trecutului său;
- (8) încurajarea interacțiunii între cetățeni și organizațiile societății civile din toate țările participante, contribuind la dialogul intercultural și aducând în prim plan atât diversitatea, cât și unitatea Europei, o atenție specială fiind acordată activităților menite să dezvolte legături mai strânse între cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene cu structura sa de la 30 aprilie 2004 și cei ai statelor membre care au aderat după această dată.

¹ Decizia nr. 1904/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 (JO L 378, 27.12.2006, p. 32).

Programul are un buget de 215 milioane EUR² și este dezvoltat în jurul a patru acțiuni:

- (a) „Cetățeni activi pentru Europa”, care cuprinde:
- Înfrățirea între orașe
 - Proiecte cetățenești și măsuri de sprijin
- (b) „Societatea civilă activă în Europa”, care cuprinde:
- Sprijin structural pentru organizațiile de cercetare din domeniul politicii publice europene (grupuri de reflecție)
 - Sprijin structural pentru organizațiile societății civile la nivel european
 - Sprijin pentru proiectele inițiate de organizațiile societății civile
- (c) „Împreună pentru Europa”, care cuprinde:
- Evenimente de mare vizibilitate, cum ar fi comemorări, decernări de premii, evenimente artistice, conferințe la scară europeană
 - Studii, anchete și sondaje de opinie
 - Instrumente de informare și difuzare
- (d) „Memorie europeană activă”, care cuprinde:
- Conservarea principalelor situri și arhive legate de deportări, precum și comemorarea victimelor

Printre realizările prevăzute în cadrul programului se numără:

- programe de activități gestionate de către organizații beneficiare ale unor subvenții de funcționare, care includ reuniuni, un dialog cu instituțiile UE, documente de poziții, stabilirea unei colaborări în rețea, schimburi de bune practici și acțiuni de conștientizare;
- reuniuni, programe și instrumente de educație și de formare, publicații, activități de difuzare ale organizațiilor societății civile;
- reuniuni între cetățeni, conferințe, campanii de informare și acțiuni de formare pentru responsabilii programelor de înfrățire;
- evenimente de mare vizibilitate organizate la nivelul UE de către diferitele președinții, studii în domeniul cetățeniei active (participare civică) privind voluntariatul, mobilitatea și cetățenia.

² În cadrul bugetelor anuale, autoritatea bugetară a alocat fonduri suplimentare în 2009 (3 milioane EUR) și în 2010 (1 775 milioane EUR), bugetul total al programului crescând astfel la 219 775 milioane EUR.

Programul „Europa pentru cetățeni” a fost precedat, în perioada 2004-2006, de programul de acțiune comunitară pentru promovarea cetățeniei europene active (participare civică). Acest program, care dispunea de un buget de 72 de milioane EUR, a confirmat necesitatea de a favoriza un dialog permanent cu organizațiile societății civile și cu municipalitățile, precum și o participare activă a cetățenilor³.

Programul „Europa pentru cetățeni” vizează cele 27 de state membre ale UE. În plus, Croația s-a alăturat programului în 2007, urmată de Albania și de Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei în 2009. Participarea organizațiilor stabilite în noile state membre a crescut în primii trei ani de punere în aplicare a programului. Această tendință este deosebit de importantă în cazul Ungariei și al Poloniei.

Programul este gestionat la nivel central de Comisia Europeană, asistată de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA). Comisia Europeană este responsabilă de gestionarea strategică a programului, inclusiv de definirea priorităților și a obiectivelor, de gestionarea bugetului, de orientarea și de monitorizarea punerii în aplicare a programului, precum și de supravegherea evaluării. EACEA este responsabilă de gestionarea anumitor părți ale programului sub supravegherea Comisiei, respectiv de efectuarea operațiunilor legate de acordarea subvențiilor, precum și de colectarea, analiza și transmiterea către Comisie a tuturor informațiilor necesare pentru a orienta punerea în aplicare a programului „Europa pentru cetățeni”⁴.

În plus, au fost stabilite puncte de contact naționale⁵ în majoritatea țărilor participante. Misiunea punctelor de contact naționale este de a difuza informații privind programul „Europa pentru cetățeni” unei game largi de beneficiari potențiali, de a acorda asistență candidaților care propun un proiect, precum și de a urmări evoluțiile în domeniul cetățeniei active la nivel național și de a informa Comisia Europeană în legătură cu acestea.

1.2. Evaluarea intermediară

Evaluarea intermediară a fost realizată de Comisie cu sprijinul unor experți externi⁶. Obiectivele generale ale acestei evaluări sunt următoarele:

³ Raportul complet al evaluării externe a programului de acțiune comunitară pentru promovarea cetățeniei europene active este disponibil la următoarea adresă: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm#civilsocietyHeader

⁴ Decizia 2009/336/CE a Comisiei din 20 aprilie 2009 de instituire a Agenției Executive pentru Educație, Audiovizual și Cultură pentru gestionarea acțiunii comunitare în domeniul educației, audiovizualului și culturii, în aplicarea Regulamentului (CE) nr. 58/2003 al Consiliului (JO L 101, 21.4.2009, p. 26).

⁵ În 2009 și 2010, 17 state membre au creat puncte de contact „Europa pentru cetățeni” și au solicitat sprijin financiar din partea Comisiei Europene. Alte 5 țări au furnizat servicii de puncte de contact „Europa pentru cetățeni” pe o bază ad-hoc, fără a solicita sprijin financiar. Se depun eforturi pentru a stabili puncte de contact „Europa pentru cetățeni” în toate țările participante la program. O listă a punctelor de contact „Europa pentru cetățeni” existente este disponibilă la următoarea adresă: http://ec.europa.eu/citizenship/how-to-participate/doc714_en.htm

⁶ ECOTEC Research and Consulting Ltd. Trebuie notat faptul că, începând cu data de 4 octombrie 2010, această societate și-a schimbat denumirea în ECORYS UK Limited. www.ecotec.com

1. de a oferi o imagine globală a rezultatelor obținute în primii trei ani ai programului;
2. de a evalua aspectele calitative și cantitative ale punerii în aplicare a programului și
3. de a oferi recomandări și orientări privind mijloacele de a îmbunătăți punerea în aplicare în anii rămași până la sfârșitul programului.

Evaluarea s-a concentrat asupra relevanței, eficacității și eficienței programului și asupra coerenței acestuia cu alte intervenții în favoarea dezvoltării cetățeniei europene active.

Evaluarea a fost realizată în 2010 și se bazează pe date din 2007, 2008 și 2009⁷.

2. CONSTATĂRI PRINCIPALE ALE EVALUĂRII

2.1. Relevanță

Evaluarea intermediară a confirmat relevanța programului „Europa pentru cetățeni”, în special din punct de vedere al realizării obiectivului său principal de a *„oferi cetățenilor oportunitatea de a interacționa și participa la construirea unei Europe cât mai apropiate, [...] dezvoltând astfel cetățenia Uniunii Europene”*.

Activitățile sprijinite de program au potențialul de a avea un impact pozitiv asupra cetățenilor, precum dezvoltarea sentimentului de apartenență și de identitate europeană, evoluția atitudinii participanților la program față de alți cetățeni europeni, o participare crescută la procesele democratice, precum și o consolidare a cunoștințelor legate de Uniunea Europeană și de instituțiile UE și a interesului suscitată de acestea.

Evaluarea sugerează că programul actual „Europa pentru cetățeni” ar putea contribui la creșterea rolului cetățenilor în elaborarea unor noi politici și strategii, precum „Europa 2020”. În acest scop, ar trebui să se alinieze prioritățile programului la obiectivele politice ale Comisiei, să se favorizeze elaborarea de propuneri în cadrul proiectelor, care ar putea servi drept platforme de testare pentru noi inițiative politice, să se asigure o difuzare mai largă a rezultatelor proiectelor și să se creeze legături mai puternice cu alte programe și inițiative ale UE.

Programul are o valoare adăugată clară în ceea ce privește amploarea și domeniul activităților realizate de organizațiile sprijinite de acesta. Cea mai importantă valoare adăugată a intervenției UE pare a consta în influența asupra capacității și a rețelelor societății civile, care vor avea, în viitor, un impact asupra procesului de elaborare a politicilor.

⁷ 113 subvenții de funcționare, 366 de proiecte ale societății civile, 141 de proiecte de acțiuni comemorative, 9 acțiuni inovatoare, 29 de proiecte ale cetățenilor, 225 de proiecte de creare de rețele de orașe înfrățite și 2 927 de întâlniri ale cetățenilor din orașe înfrățite.

2.2. Eficiența generală a programului

Evaluarea evidențiază faptul că cererea de participare la program se menține ridicată și că, având în vedere numărul de cereri prezentate și rata de aprobare, bugetul alocat programului este insuficient pentru a răspunde cererii reale.

De asemenea, evaluarea subliniază faptul că există un număr considerabil de cereri nesatisfăcute în ceea ce privește, de exemplu, acțiunile și măsurile din domeniul Memoriei europene active, al subvențiilor de funcționare sau al mobilității.

Programul actual este echilibrat și prezintă un bun raport cost-eficacitate, datorită combinării unor măsuri adresate unor operatori de dimensiuni modeste cu măsuri în favoarea consolidării capacităților.

În ansamblu, punerea în aplicare a programului pare a fi satisfăcătoare, inclusiv în ceea ce privește împărțirea responsabilităților între Comisia Europeană și Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA). Această împărțire a responsabilităților între Comisie și Agenția Executivă a creat oportunități mai mari de sinergie, prin alinierea procedurilor de cerere la cele ale altor programe gestionate de EACEA și a îmbunătățit eficiența în ceea ce privește tratarea dosarelor și a cererilor de informații din partea beneficiarilor.

În ceea ce privește punctele de contact „Europa pentru cetățeni” stabilite în cadrul programului, majoritatea beneficiarilor intervievați consideră serviciile lor foarte utile (între 77% și 78%). Evaluarea arată că există loc pentru noi îmbunătățiri în ceea ce privește crearea unor legături mai puternice între punctele de contact și rețeaua de coordonatori ai înfrățirilor între orașe, precum și în ceea ce privește extinderea sferei de intervenție și a profilului punctelor de contact în țările în care acestea sunt stabilite.

Printre principalele îmbunătățiri preconizate din punctul de vedere al gestionării programului, evaluarea menționează necesitatea de a dispune de orientări mai coerente și de formulare simplificate, de a distribui formulare de cerere și documente conexe cu suficient timp înainte de termene și de a oferi un feedback calitativ cu privire la cereri.

2.3. Eficacitatea globală a programului, participare și impact

Conform evaluării intermediare, obiectivele operaționale ale punerii în aplicare a programului sunt îndeplinite, iar așteptările beneficiarilor sunt realizate.

Rezultatele evaluării arată că programul atinge un număr considerabil de noi promotori de proiecte (puțin sub jumătate din proiectele examinate). Proporția de candidați noi pare a fi cea mai ridicată în cadrul acțiunilor comemorative ale programului (63%), ea fiind mai scăzută, dar încă semnificativă, în cadrul acțiunilor de înfrățire între orașe (aproximativ 33%).

În ceea ce privește repartizarea geografică a promotorilor de proiecte, Europa Centrală și Occidentală, precum și Italia, sunt în general cel mai bine reprezentate. Țările din nordul, sudul și sud-estul Europei par a fi subreprezentate. Totuși, trebuie precizat faptul că repartizarea geografică este mult mai largă și mai echilibrată dacă se ține cont de originea partenerilor angajați în proiecte și de naționalitatea participanților la proiecte.

Conform evaluării, femeile și bărbații sunt reprezentați în mod echilibrat în cadrul activităților programului, dar persoanele aparținând minorităților, persoanele cu handicap și grupurile marginalizate sunt, în general, subreprezentate.

Impactul programului poate fi rezumat în următoarele categorii:

(a) Sprijinirea și consolidarea capacităților organizațiilor și mișcărilor societății civile

- Organizațiile societății civile joacă un rol important de intermediari între factorii de decizie și cetățeni – din evaluare reiese că aceste organizații creează, prin activitățile lor, „efecte multiplicatoare” semnificative, informând publicul larg cu privire la chestiuni legate de UE și inițiind dezbateri informale privind chestiuni politice de actualitate.

(b) Un impuls oferit mișcării de înfrățire între orașe

- Evaluarea intermediară arată că programul a încurajat beneficiarii potențiali să își axeze reflecția pe dezvoltarea unei acoperiri tematice mai largi, precum și pe crearea unor legături cu noi teme sau domenii de acțiune, precum problemele de mediu sau proiectele de comemorare.

(c) Influența pozitivă asupra anvergurii și a volumului activităților realizate de organizațiile de cercetare în domeniul politicilor (grupuri de reflecție)

- Evaluarea evidențiază că fondurile acordate în temeiul programului au permis organizațiilor beneficiare să consolideze dimensiunea europeană a activităților lor, să dezvolte parteneriate și rețele pe întreg teritoriul UE și să se adreseze publicului european.

(d) Efecte pozitive asupra participanților la activitățile sprijinite în cadrul programului în ceea ce privește învățarea, înțelegerea reciprocă și identificarea cu UE

- Evaluarea intermediară pune accent pe efectele pozitive asupra participanților, printre care se numără stabilirea de noi contacte cu persoane din întreaga UE, dezvoltarea de noi competențe și centre de interes, precum și o mai mare implicare în organizarea de evenimente sau de proiecte la nivelul UE.

Evaluarea oferă astfel dovada că programul a avut un impact pozitiv conform cu obiectivele sale.

2.4. Durabilitatea și difuzarea rezultatelor

Evaluarea arată că programul este în măsură să producă rezultate durabile pe termen mai lung, consolidând capacitățile societății civile și încurajând participanții să devină ei înșiși actori și „agenți multiplicatori”. Dintre participanții intervievați în cadrul evaluării intermediare, 53% au declarat că doresc să participe la organizarea sau la promovarea

unor evenimente proprii și 45% au afirmat că intenționează să dezvolte idei pentru evenimente proprii.

Conform anchetei realizate în rândul beneficiarilor programului, eliminarea sau reducerea nivelului finanțării ar produce rezultate negative, în principal în ceea ce privește reducerea amplitudinii activităților, a numărului de participanți, a dimensiunii internaționale, a creării de rețele și a mobilității. Continuarea proiectelor societății civile ar fi amenințată.

În ceea ce privește difuzarea rezultatelor, evaluarea arată că marea majoritate a promotorilor de proiecte declară că au utilizat cu succes o gamă de metode de comunicare, în special evenimentele și diferitele mijloace de informare sociale/interactive sau multimedia, precum publicațiile tipărite și DVD-urile.

Au fost identificate o serie de obstacole în calea unei difuzări mai largi, printre care se numără lipsa unor finanțări specifice pentru comunicare, costul publicității și al traducerilor, necesitatea de a dispune de un personal specializat și o relativă lipsă de interes din partea mijloacelor de informare naționale.

3. URMĂRIREA RECOMANDĂRIILOR

Recomandările formulate la încheierea evaluării intermediare pot fi grupate în patru categorii principale. Comisia Europeană intenționează să ia măsuri adecvate pentru a da curs acestor recomandări în timpul perioadei rămase până la încheierea programului actual și să țină cont de acestea în cadrul pregătirii următorului ciclu al programului.

3.1. Promovarea înțelegerii Uniunii Europene și a sentimentului de apartenență la aceasta

Evaluarea intermediară recomandă, în primul rând, consolidarea legăturii existente, pe de o parte, între program și principalele chestiuni sociale și, pe de altă parte, între program și temele identificate de cetățeni ca prezentând un interes direct și actual.

În al doilea rând, programul actual ar trebui să identifice, în viitor, mijloace de a contribui la obiectivele strategice majore și la principalele priorități politice ale UE, precum strategia „Europa 2020” și să stabilească legături cu Anul european al activităților de voluntariat care promovează cetățenia activă. Ar trebui încurajate proiectele care prezintă legături puternice cu aceste priorități ale UE.

În al treilea rând, aceste recomandări ar trebui să se reflecte în rolul și în funcția obiectivelor permanente și anuale ale programului.

Programul actual permite deja îmbunătățirea profilului proiectelor axate pe chestiuni de actualitate legate de politicile UE. În cadrul procesului de selecție, vor fi depuse eforturi suplimentare pentru a identifica și a sprijini mai bine proiectele care promovează în mod eficace înțelegerea Uniunii Europene și sentimentul de apartenență la aceasta.

În cadrul definirii orientării anuale a priorităților permanente ale programului, se va acorda o atenție deosebită contextului politic actual. Se va ține cont de necesitățile și de

punctele de interes exprimate de părțile interesate, precum și de sinergiile cu alte programe și inițiative similare sprijinite de UE.

3.2. Îmbunătățirea și adaptarea ulterioară a punerii în aplicare a programului

Printre recomandările privind punerea în aplicare a programului actual și adaptările posibile se numără:

- Găsirea echilibrului adecvat între sprijinul acordat părților interesate de mare anvergură, importante din punct de vedere structural și sprijinul acordat (prin consolidarea capacităților) participanților noi și/sau de dimensiuni modeste.
- Creșterea nivelului finanțării pentru acțiunile „Memorie europeană activă” și „Societatea civilă activă”.
- Găsirea unui echilibru între comunicarea cu un număr semnificativ de participanți, pe de o parte, și menținerea calității și a caracterului inovator al activităților sprijinite, pe de altă parte.
- Monitorizarea impactului punctelor de contact „Europa pentru cetățeni” și dezvoltarea capacităților acestora.
- Creșterea rolului formării, al consolidării capacităților și al sprijinului acordat „agenților multiplicatori” în cadrul tuturor măsurilor.
- Revizuirea permanentă a structurii și a conținutului formularelor de cerere și simplificarea acestora în măsura posibilului.
- Tratarea cererilor în alte limbi ale UE (decât cele trei limbi de lucru ale acesteia).

În cooperare cu Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA), Comisia Europeană a luat deja o serie de măsuri pentru a îmbunătăți continuu punerea în aplicare a programului actual. Una dintre acestea constă în încurajarea beneficiarilor (prin intermediul dialogului structurat și al altor mijloace) și a punctelor de contact „Europa pentru cetățeni” să ofere un feedback regulat. Feedbackul este utilizat pentru a adapta și a simplifica punerea în aplicare a programului. Un exemplu este reprezentat de introducerea, în 2010, a finanțării forfaitare pentru proiectele de înfrățire între orașe.

Măsurile de sprijin au fost introduse pentru a favoriza consolidarea capacităților promotorilor de proiecte, în special în domeniul înfrățirii între orașe. Și alți beneficiari ai programului, precum organizațiile societății civile, pot beneficia de pe urma unor astfel de măsuri.

Ținând cont de pachetul global al programului prevăzut în prezent în cadrul programării financiare pentru perioada 2011-2013, reechilibrarea eventuală a distribuirii sprijinului financiar între diferitele acțiuni ale programului „Europa pentru cetățeni” va fi examinată și ar putea fi efectuată în 2011.

Sprijinul acordat punctelor de contact „Europa pentru cetățeni” în ceea ce privește formarea și schimbul periodic de informații va continua și în 2011. Comisia Europeană

încurajează activ toate statele membre ale UE și țările participante la program să își stabilească puncte de contact „Europa pentru cetățeni”.

3.3. Obținerea unei participări mai echilibrate

Evaluarea intermediară subliniază faptul că, din punctul de vedere al originii lor, partenerii coordonatori ai proiectelor sprijinite de program sunt repartizați în mod inegal pe teritoriul Uniunii Europene. În plus, proiectele nu ating în același fel toate grupurile din societate.

Au fost deja luate măsuri pentru a aborda chestiunea echilibrului geografic, iar acestea vor continua și în viitor. Printre acestea se numără eforturile sporite pentru a crește vizibilitatea programului „Europa pentru cetățeni” prin intermediul punctelor sale de contact, în țările în care promotorii de proiecte sunt mai puțin numeroși. În plus, Comisia continuă să încurajeze stabilirea unui punct de contact național în toate țările participante.

Evenimentele de mare vizibilitate, cum ar fi cele organizate de președinția Uniunii sau premiul anual „Stele de aur” (pentru proiectele finanțate de program care s-au distins în mod deosebit) atrag mai multă atenție asupra programului în toate țările participante. În plus, ar trebui asigurat un mai bun echilibru geografic în cadrul procesului de selectare a proiectelor, de exemplu ridicând pragul calitativ pentru țările a căror rată de participare la program este cu mult superioară mediei.

În ceea ce privește grupurile greu accesibile, programul „Europa pentru cetățeni” a acordat o atenție specială participării echilibrate la activitățile sale în funcție de parametrii legați de gen, vârstă și handicap. A fost pus un accent important pe promovarea participării femeilor la democrație la nivel local. Chestiunea îmbunătățirii participării grupurilor greu accesibile va fi abordată prin împărtășirea experiențelor și a bunelor practici extrase din proiecte care s-au distins în acest domeniu. Aceste experiențe vor fi integrate în ansamblul programului.

3.4. Creșterea impactului politic și mediatic al activităților sprijinite de program

Evaluarea intermediară arată că există un potențial de creștere a impactului programului asupra politicilor, prin activități precum:

- exploatarea legăturilor existente între măsurile de consolidare a capacităților luate de administrațiile locale și activitățile de înfrățire între orașe sprijinite de program;
- explorarea posibilităților privind organizarea de evenimente, de conferințe de presă, de parteneriate și de mese rotunde care să reunească responsabilii politici, experții tematici, organizațiile care beneficiază de program, precum și rețelele acestora pentru a examina chestiuni politice specifice;
- garantarea faptului că, în măsura posibilului, responsabilii proiectelor evaluează impactul acestora asupra mijloacelor de informare și a procesului de elaborare a politicilor;

- consolidarea legăturilor cu alte programe și inițiative ale UE, precum programele „Drepturi fundamentale și cetățenie”, „Tineretul în acțiune”, „Cultura”, e-democrația și e-participarea;
- încurajarea responsabililor proiectelor sprijinite să analizeze impactul instrumentelor lor de difuzare;
- elaborarea unei metode mai exhaustive de analiză a eficacității acțiunii 3 („Împreună pentru Europa”), în special în ceea ce privește acoperirea mediatică și impactul asupra participanților.

Comisia va depune eforturi pentru a permite o mai bună analiză și valorizare a impactului diferitelor proiecte în rapoartele finale, adaptând structura acestora din urmă.

4. CONCLUZII

Evaluarea confirmă importanța programului „Europa pentru cetățeni” pentru promovarea participării civice și a sentimentului de apartenență, de toleranță și de înțelegere reciprocă. Până în prezent, programul a oferit unui număr de 2,8 milioane de cetățeni europeni și organizațiilor acestora oportunitatea de a interacționa și de a participa la procesul de construcție europeană, de a își exprima opiniile și de a alimenta procesul politic. El a creat legături între oameni și comunități locale din diferite țări. Evaluarea a pus accent, de asemenea, pe potențialul de dezvoltare ulterioară.

Evaluarea arată că interesul față de program este puternic și că bugetul alocat acestuia este insuficient pentru a răspunde cererii reale. Pentru a aborda eventualii promotori de proiecte și a consolida impactul programului, ar trebui luată serios în considerare o reechilibrare a sprijinului financiar în cadrul bugetului actual al programului.

În cazul în care se decide continuarea programului în următorul cadru financiar multianual, învățămintele extrase din evaluarea intermediară ar putea alimenta reflecțiile și lucrările pregătitoare pentru programul 2014-2020. Evaluarea intermediară indică, în special, necesitatea de a întări impactul programului asupra politicilor. Prin urmare, următorul program ar trebui să întrețină legături mai strânse cu principalele teme aflate pe agenda UE. El trebuie să fie coerent în vederea unei îmbunătățiri a guvernării europene și a exploatării sinergiilor existente între acesta și alte programe și politici ale UE.